

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIProjekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego**UNIA EUROPEJSKA**
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Przygotowanie do praktyki zawodowej - część pedagogiczna	5.0.2683
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Instytut Pedagogiki	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Biologii	Biologia	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Chemii	Chemia	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	filologia angielska
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	specjalizacja	nauczycielska
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	filologia germańska
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	specjalizacja	nauczycielska
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska, wiedza o teatrze, nauczycielska, wiedza o mediach i pracy dziennikarza, nauczycielska dwuprzedmiotowa z wiedzą o języku i kulturze kaszubskiej, nauczycielska, nauczycielska, edytorska, nauczycielska, wiedza o filmie, nauczycielska, logopedyczna, nauczycielska dwuprzedmiotowa z wiedzą o kulturze
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia polska	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska, nauczanie języka polskiego jako obcego
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Filologiczny	Iberystyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	specjalność nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Logopedia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Logopedia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Historyczny	Historia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	nauczycielska
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	fizyka z informatyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	fizyka z matematyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	fizyka z informatyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	fizyka z matematyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka z informatyką
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia fizyczna z geoinformacją	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska

Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	nauczycielska, specjalność: geografia z przyrodą, nauczycielska, specjalność: geografia z przedsiębiorczością, nauczycielska, nauczycielska ścieżka geografia z przedsiębiorczością, nauczycielska ścieżka geografia z przyrodą

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)	
prof. UG, dr hab. Agnieszka Nowak-Łojewska; dr Eliza Czerka-Fortuna; dr Katarzyna Kampert; dr Danuta Grzybowska; dr Ryta Suska-Wróbel; dr Katarzyna Kmita-Zaniewska; dr Iwona Majcher; dr Alicja Komorowska-Zielony; dr Paweł Śpica; Monika Dąbkowska	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Formy zajęć	2 Aktywny udział w zajęciach - 30 godz. Przygotowanie do zajęć i do zaliczenia - 30 godz. Razem: 2 ECTS
Ćw. warsztatowe	
Sposób realizacji zajęć	
zajęcia w sali dydaktycznej	
Liczba godzin	
Ćw. warsztatowe: 30 godz.	
Termin realizacji przedmiotu	
2020/2021 letni	
Status przedmiotu	Język wykładowy
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)	polski
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
- Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Dyskusja - Gry symulacyjne - Praca w grupach - Projektowanie doświadczeń - Rozwiązywanie zadań	Sposób zaliczenia
	Zaliczenie na ocenę
	Formy zaliczenia
	- wykonanie trzech projektów zaliczeniowych: zaprojektowanie działań wychowawczych służących zwalczeniu/zapobieganiu określonego problemu wychowawczego (projekt 1); zaprojektowanie działania mającego na celu wsparcie potrzeb edukacyjnych ucznia (projekt 2), zaprojektowanie działania w obszarze doradztwa zawodowego (projekt 3). - aktywne uczestnictwo w poszczególnych ćwiczeniach warsztatowych kształtujących praktyczne umiejętności zawodowe
	Podstawowe kryteria oceny
	Projekty: zachowanie wymogów formalnych, merytoryczne przygotowanie projektu, dostosowanie proponowanych rozwiązań do wieku rozwojowego uczniów i wskazanych problemów, właściwy dobór literatury, innowacyjność. Aktywność na zajęciach: merytoryczne przygotowanie do zajęć, poprawne wykonywanie poszczególnych ćwiczeń.
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia	

zakładany efekt kształcenia	Projekt 1	Projekt 2	Projekt 3	Aktywność na zajęciach
	Wiedza			
B2.W4.	X			X
B2.W5.		X		X
B2.W6.		X		X
B2.W7.			X	X
	Umiejętności			
B2.U1.	X			X
B2.U4.	X			X
B2.U5.	X			X
B2.U6.		X		X
B2.U7.			X	X
	Kompetencje			
B2.K1.	X	X	X	X
B2.K2.	X			X
B2.K4.			X	X

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

brak

B. Wymagania wstępne

brak

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z:

- metodyką i programem pracy wychowawczej szkoły,
- zadaniami i umiejętnościami wychowawczymi nauczyciela,
- sytuacją dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej,
- wsparciem dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej,
- zagrożeniami dzieci i młodzieży,
- pracą z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- pracą z uczniami z trudnościami w uczeniu się.
- doradztwem zawodowym w szkole.

Treści programowe

1. Metodyka i program profilaktyczno-wychowawczy szkoły w praktyce edukacyjnej.
2. Zadania i umiejętności wychowawcze nauczyciela:
  - style kierowania klasą, ład i dyscyplina,
  - poszanowanie godności dziecka, ucznia, wychowanka,
  - różnicowanie, indywidualizacja i personalizacja pracy z uczniami,
  - funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej,
  - procesy społeczne w klasie,
  - rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej,
  - animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy,
  - wspieranie samorządności i autonomii uczniów,
  - rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji;
  - integracja i inkluzja w praktyce edukacyjnej;
  - współpraca z innymi nauczycielami i środowiskiem pozaszkolnym;
3. Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów:
  - diagnozowanie specjalnych potrzeb edukacyjnych,
  - projektowanie wsparcia i programów indywidualnych,
  - ocena skuteczności wsparcia.
4. Trudności w uczeniu się:
  - przyczyny, przejawy i zapobieganie,

- specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia),
  - diagnoza i techniki diagnostyczne w pedagogice.
5. Dziecko z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w praktyce szkoły ogólnodostępnej:
- problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie,
  - problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolna sytuacja dzieci z doświadczeniem migracyjnym;
6. Zagrożenia dzieci i młodzieży:
- zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej,
  - uzależnienia (w tym od środków psychoaktywnych i komputera),
  - zagrożenia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami.
7. Wspieranie dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej.
8. Doradztwo zawodowe:
- projektowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej,
  - metody i techniki określania potencjału ucznia,
  - przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.

Wykaz literatury

A. Literatura wykorzystywana podczas zajęć i do samodzielnego studiowania (wybrane fragmenty):

- Adrian B., Kultura szkoły – w poszukiwaniu nieuchwytnego, Kraków 2011.
- Brown R., Procesy grupowe. Dynamika wewnątrzgrupowa i międzygrupowa, Sopot 2006.
- Clifford E., Dyscyplina i kierowanie klasą, Warszawa 2006.
- Gajdzica Z., Rottermund J., Klinik A. (red.), Uczeń niepełnosprawny i jego nauczyciel w przestrzeni szkoły, Kraków 2008.
- Górnicka B., Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej: wybrane zagadnienia. Podręcznik akademicki, Opole 2015.
- Karczmarski L., (red.), Za-tamowana przemoc: budowanie bezpieczeństwa i współpracy w szkole, Kraków 2016.
- Kołąkowski A., Skowrońska M., Wolańczyk T., Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci, Warszawa 2013.
- Lemańska-Lewandowska E., Nauczyciele a dyscyplina w klasie szkolnej: przekonania, strategie, kierunki zmian, Bydgoszcz 2013.
- Mickiewicz J., Dysleksja rozwojowa – podstawy diagnozy i terapii, Toruń 2011.
- Nelsen J., Pozytywna dyscyplina, Warszawa 2015.
- Olechowska A., Specjalne potrzeby edukacyjne, Warszawa 2016.
- Paszkiewicz A., Trudne sytuacje w klasie szkolnej: identyfikacja, propozycje rozwiązań, Warszawa 2019.
- Pyżalski J., Nauczyciele-uczniowie: dwa spojrzenia na dyscyplinę w klasie, Kraków 2010.
- Rogers B., Uczniowie w szkole: rzecz o zachowaniu. Praktyczny przewodnik do skutecznego nauczania, Warszawa 2005.
- Shanker S., Self-reg. Warszawa 2016.
- Socha-Kołodziej K., Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej w szkole. Przewodnik dla studentów, Częstochowa 2000.
- Wołk Z., Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży, Zielona Góra 2006.

B. Literatura uzupełniająca:

- Bogucka J., Al-Khamisa D. (red.), Szkoła dla wszystkich: uczeń niepełnosprawny w szkole ogólnodostępnej, Warszawa 2009.
- Jerzak M., Kołąkowski A. (red.), ADHD w szkole. Sopot 2015.
- Matusiak R., Sigda K., Kozioł K. (red.), Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży: problemy wychowawcze, uzależnienia, Lublin-Tarnów 2016.
- Pyżalski J., Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży, Kraków 2010.
- Sidor-Rządkowska M., Coaching kariery: doradztwo zawodowe w warunkach współczesnego rynku pracy, Warszawa 2018.

Kierunkowe efekty kształcenia**Wiedza**

B.2.W4. zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami;

B.2.W5. sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

B.2.W6. zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przezwyciężania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice;

B.2.W7. doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.

Umiejętności

Student/ka potrafi:

B.2.U1. wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów;

B.2.U4. nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym;

B.2.U5. rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów;

B.2.U6. zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie;

B.2.U7. określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student/ka jest gotowy/a do:

B.2.K1. okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy;

B.2.K2. profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;

B.2.K4. współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Kontakt

a.lojewska@ug.edu.pl